

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne; Testcase voor de Oranje Revolutie?

John Stienen

J.Stienen@Oekraine.org
www.oekraine.org

Haagsche Kluis, Den Haag, 20 maart 2006

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Oekraïne

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

- Republiek
- Hoofdstad: Kiev
- Taal: Oekraïens
- 603,700 km² (=1,1x F)
- Bevolking 46.886.356
- President: Joesjtsjenko
- Rada: 1 kamer, 450 zetels
- 1 UAH = €0,1625
- Den Haag-Kiev: 2130 km.

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Geschiedenis in vogelvlucht

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

- 988 Kerstening, Kiev Roes
- 1239-40 Mongoolse overheersing
- 1569 Polen-Litouwen
- 1648-67 Zuidoost: Kozakkenopstand, Sitsj
- 1709 Slag bij Poltava
- 1772-95 West: Habsburg (Roethenië)
- 1917-18 Revolutie, Oek. Nationale Republiek(en)
- 1921-32 OeSSR, Stalinterreur
- 24-8-'91 Onafhankelijkheid

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Landkaart 1795-1919

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Recente politieke geschiedenis

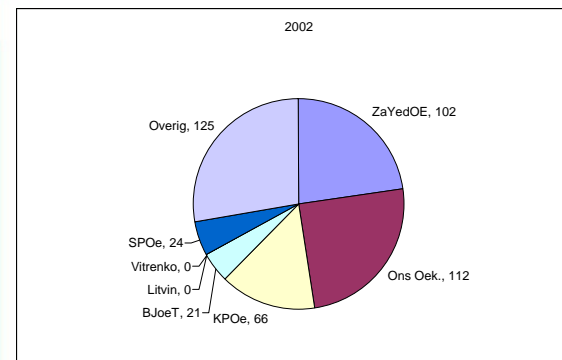
Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

- 1994 Leonid Koetsjma president
- feb 2001 Moord op Georgi Gongadze
- apr 2001 Premier Joesjtsjenko treedt af
- mrt 2002 Parlementsverkiezingen
- nov 2002 Premier Janoekovitsj treedt aan
- nov 2004 Presidentsverkiezingen, Oranje Revolutie
- jan 2005 Joesjtsjenko president
- sep 2005 Premier Timosjenko ontslagen
- jan 2006 Gascrisis

Parlementsverkiezingen 2002

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

Opkomst: 69,4%

(bron: Wikipedia, www.cvk.gov.ua)

OVSE/ODIHR Persbericht 1 april 2002

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

- *progress towards international standards, but important flaws persist*
- *new and improved election law, an efficient central election administration, and the broad spectrum of 33 parties and blocs with some 7,000 candidates*
- *greater access by candidates and parties through TV debates, free air time and paid advertising*
- *virtually all media remained highly biased*
- *general atmosphere of distrust and a low level of public confidence*
- *abuse of administrative resources, interference by local authorities*
- *murder of two candidates*
- *other isolated cases of violence as well as allegations of intimidation and harassment against opposition candidates, activists and voters*

Oranje revolutie

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

Oranje politiek

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

- Hervormingen*
 - Persvrijheid
 - Verkiezingen: evenredige vertegenwoordiging
 - Macht van president naar premier en parlement
 - Toetreding WTO
- Corruptie beteugelen
- Westerse oriëntatie (NAVO, EU)

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Verkiezingsthema's 2006

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

- EU vs. Rusland
- Oost-West: Russisch als tweede taal
- NAVO of geen NAVO
- Economische groei, aanpak corruptie

- Personen, geen partijen: welke premier?
- Nauwelijks discussie over inhoud

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Oekraïne en de EU

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

- 1998: *Partnership and Co-operation Agreement*
- 2004: 35% Oekraïense handel met EU (€18 mld.)
- 2004: 1% van EU-handel met Oekraïne
- <2006: € 2,2 miljard EU-subsidie
- 2005: *EU-Ukraine Action Plan*

(bron: europa.eu.int)

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Oekraïne en NAVO

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

- 1994: *Partnership for Peace*
- 2002: *NATO-Ukraine Action Plan*

- 2006: 85% tegen toetreding (VK 10-03-06)

(bron: www.nato.int, de Volkskrant)

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Verkiezingen 2006: kanshebbers

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

Viktor Janoekovitsj, Partij van de Regio's (23-34%)

Joeri Jechanoerov, Blok "Ons Oekraïne" (11-22%)

Joelia Timosjenko, Blok Joelia Timosjenko (11-25%)

Oleksandr Moroz, Socialistische Partij (4-9%)

Petro Simonenko, Communistische Partij (3-8%)

Volodimir Litvin, Volksblok van Litvin (2-6%)

Natalija Vitrenko, Blok "Volksoppositie" (2-7%)

(peilingen: NIIS, 10 feb. 2006)

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Joelia Timosjenko

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

- Minister onder Joesjtsjenko tot 2001
- Diverse aanklachten (gas, olie)
- Tweede leider Oranje Revolutie
- Premier jan-sep 2005
 - Benzinecrisis
 - Reprivatisering
- Forbes: derde machtigste vrouw ter wereld
- Stuurt in januari 2006 regering naar huis
- Houdt coalitiebesprekingen tegen
- Nieuwe premier?

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

OVSE Needs Assessment Mission

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

- *a renewed legal framework, which also takes into consideration several previous OSCE/ODIHR recommendations, including provisions allowing domestic non partisan observers*
- *can provide an adequate framework for an election process in line with OSCE Commitments*
- *wide range of electronic and print media in Ukraine and media pluralism is in evidence*
- *lack of transparency in the ownership of media outlets*

- *60 long-term observers from 27 January until the election is completed*
- *600 short term observers to observe election day procedures*

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Peilingen (1): indeling

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

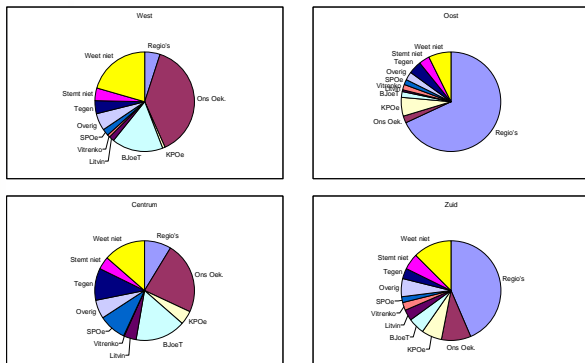

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Peilingen(2): regionaal

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

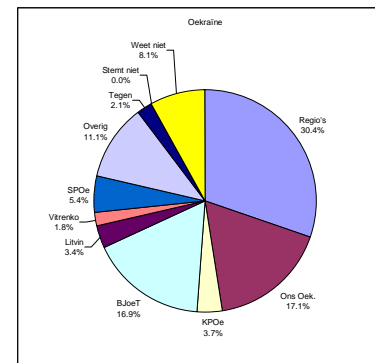
(Peiling: KIIS, 9 feb. 2006)

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Peilingen (3): landelijk

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

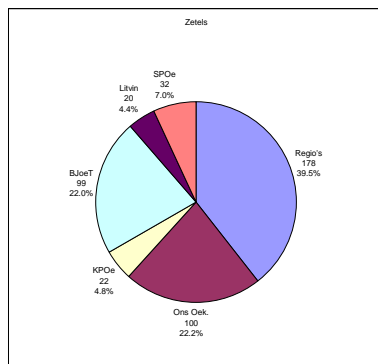
(Peiling: "Democratische Initiatieven", 10 mrt. 2006)

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Peilingen (4): zetels (geprojecteerd)

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

(Peiling: "Democratische Initiatieven", 10 mrt. 2006)

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne

Oekraïne en het CDA

Parlementsverkiezingen op 26 maart in Oekraïne

- Verder met Europa...
- ... maar zonder Oekraïne?
 - ... sowieso niet in staat meer dan 27 lidstaten te omvatten... (2.4)
 - ... geen enkel nieuw land wordt het kandidaat-lidmaatschap aangeboden... (2.6)
 - ... dienen door middel van een op maat gesneden nabuurschapprogramma te worden ondersteund, waarbij duidelijk moet zijn dat dit geen uitzicht biedt op lidmaatschap... (2.9)

(Bron: CDA Discussienota over de toekomst van Europa, 9 maart 2006)

Stichting Platform Samenwerking Nederland - Oekraïne